

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Історія, теорія та методика виконавства**

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри  
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

## ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

<b>1. Загальна інформація</b>	
<b>Назва дисципліни</b>	Історія, теорія та методика виконавства (народні інструменти)
<b>Викладач (-і)</b>	Гулянич Ю. М. кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Князєв В. Ф. кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва
<b>Контактний телефон викладача</b>	Гулянич Ю. М. 095 064 94 84 Князєв В. Ф. 050 980 43 42
<b>E-mail викладача</b>	<a href="mailto:yurii.hulianych@pnu.edu.ua">yurii.hulianych@pnu.edu.ua</a> <a href="mailto:vlad.kniazev@pnu.edu.ua">vlad.kniazev@pnu.edu.ua</a>
<b>Формат дисципліни</b>	Групові заняття, очна та заочна форми навчання
<b>Обсяг дисципліни</b>	180 год., 6 кредитів ЕКТС
<b>Посилання на сайт дистанційного навчання</b>	-
<b>Консультації</b>	Консультації проводяться відповідно до графіку занять зі студентами
<b>2. Анотація до курсу</b>	
<p>Навчальна дисципліна «Історія виконавства, теорія та методика гри на народних інструментах» базується на теорії і практиці професійного розвитку педагога-музиканта, що забезпечує процес художньо-педагогічної освіти бакалаврів, сприяє їх професійному розвитку, стимулює формування музично-педагогічної майстерності.</p> <p>У процесі проходження курсу студенти ознайомлюються та вивчають ряд теоретичних положень стосовно методів опрацювання музичного матеріалу, стадійності роботи над твором, музичної пам'яті, роботи в перед концертний період, проблеми сценічного хвилювання тощо. Розглядаються основні закономірності, які протяжі стадійності опрацювання музичного твору будуть сприяти оперативному осягненню музичного матеріалу та його повноцінному відтворенню у концертних умовах.</p>	
<b>3. Мета та цілі курсу</b>	
<p><b>Мета курсу:</b> дати студентам теоретичні знання та прищепити відповідні практичні навички, потрібні для їхньої майбутньої виконавської та педагогічної діяльності. Розглянути коло питань, пов'язаних з історією виконавства, проведенням уроку із фаху на різних етапах навчання, з особливостями роботи над інструктивним матеріалом та музичними творами різних форм і жанрів.</p> <p><b>Цілі курсу:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• знати історичні закономірності формування виконавства на народних інструментах (баян-акордеон, бандура, цимбали, гітара);</li> <li>• знати основний репертуарний спектр різних виконавських напрямів народно-інструментальної музики;</li> <li>• здійснювати аналіз явищ сучасного мистецтва як соціокультурного феномена в історичному ракурсі;</li> <li>• особливості відтворення виконавських стилів у специфіці звуку, ритму, динаміки, фразування у творах різних жанрів, форм;</li> <li>• форми і різновиди сучасного народно-інструментального виконавства;</li> <li>• інструментальний сольний репертуар для окремих народних інструментів;</li> <li>• аналізувати і практично ідентифікувати зразки різноманітних виконавських стилів і напрямів;</li> <li>• дати аналіз конкретних музичних творів з точки зору їх жанрово-стильових рис, музичної форми, мовно-виражальних засобів;</li> <li>• зробити цілісний аналіз конкретного прикладу виконання солістом музичного твору (на основі нотного тексту і аудіо чи відео запису);</li> <li>• визначити основні риси виконавського стилю соліста-музиканта, пов'язуючи їх з епохою, композиторським стилем, традиціями народно-інструментальної гри.</li> <li>• ознайомити із психофізіологічними особливостями формування виконавської майстерності;</li> <li>• вивчення методики проведення уроку на різних етапах навчання;</li> </ul>	

- оволодіння теоретичними основами виконавства на народних інструментах, які охоплюють питання аналізу природи специфічних технічних прийомів, процесу планомірного розвитку окремих сторін музичних здібностей та музичного мислення учнів у поєднанні із опануванням специфікою інструменту;
- опанувати методи опрацювання музичного матеріалу;
- знати особливості роботи над інструктивним матеріалом;
- оволодіння основними етапами роботи над музичним твором.

#### 4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни «Історія виконавства, теорія та методика гри на народних інструментах» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:

- Знання основних закономірностей та сучасних досягнень теорії та методики музичного виконавства;
- Використання теоретичних знань та володіння музичним матеріалом різних епох для виконавської, науково-дослідницької роботи;
- Знання методики роботи над основними компонентами виконавства на народних інструментах (звуковеденням, артикуляцією, метро-ритмом, фразуванням, специфічними виконавськими прийомами);
- Знання особливостей оригінального інструктивного матеріалу та його роль у процесі формування виконавських навичок;
- Практичного застосування основних закономірностей стадійної роботи над творами;
- Особливості навчального процесу у класах спеціального інструменту у ЗВО;
- Навички подолання сценічного хвилювання в процесі виконавської діяльності.
- Виховувати у студентів художній музичний смак, розуміння стилістичних особливостей творів композиторів різних стильових напрямків та культурних епох;
- Забезпечувати вільний розвиток творчої індивідуальності виконавця;
- Добирати навчальний репертуар з кращих зразків музичної літератури зарубіжних та українських композиторів, дотримуючись принципів поступовості, різнобічності та єдності технічного і художнього розвитку виконавця.

#### 5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 180 год., 6 кредитів ЕКТС

Вид заняття	Загальна кількість годин - 90
Лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	15
самостійна робота	45

#### Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	025 «Музичне мистецтво»	I	нормативний

#### Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

#### Змістовий модуль 1. Історія розвитку народно-інструментального виконавства.

1. Мета і завдання курсу. Принципи побудови лекційного курсу та його структура.	аудиторні	Література до теми	2 л., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
2. Історичний огляд системи народно-інструментального виконавства і освіти в Україні.	аудиторні	Література до теми	2 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

3. Сучасні школи гри на народних інструментах в Україні та діаспорі. Сучасний інструментарій. Формування сольного та ансамблевого виконавства на народних інструментах.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
4. Мистецтво бандуристів українського зарубіжжя.	аудиторні	Література до теми	4 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
5. Особливості виконавського стилю цимбалістів : національні традиції та світовий мистецький досвід.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
6. Народно-інструментальне мистецтво України в 1950-1970 роках.	аудиторні	Література до теми	4 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
7. Особливості інтерпретації музичних стилів у народно-інструментальному виконавстві.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 2 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
<b>Змістовий модуль 2.</b>					
1. Інтерпретація автентичних фольклорних зразків для сучасних народних інструментів.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
2. Мистецтво бандуристів українського зарубіжжя.	аудиторні	Література до теми	2 л., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
3. Формування акордеонно-баянного мистецтва в Україні та за кордоном.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
4. Особливості виконавського стилю цимбалістів: національні традиції та світовий мистецький досвід.	аудиторні	Література до теми	2 л., 1 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

5. Становлення професійного виконавства та освіти на народних інструментах в Україні і Росії у першій половині ХХ століття.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
6. Регіональна специфіка побутування традиційного інструментарію українців.	аудиторні	Література до теми	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
<b>IV семестр</b>					
<i>Загальна кількість годин</i>				<i>90 год.</i>	
<i>Лекційні / практичні</i>				<i>30 / 15 год.</i>	
<i>Самостійна робота</i>				<i>45 год.</i>	
<b>Змістовий модуль 3. Наукові основи виконавства на народних інструментах</b>					
Тема 1. Виконавська техніка	консультація	18, 25, 27, 28, 31, 33	2 л., 2 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	1 тиждень
Тема 2. Психофізіологічні основи виконавської техніки. Виховна робота викладача в класі спеціального інструмента.	самост.	18, 20, 24, 29, 33, 50,	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	2 тиждень
Тема 3. Методи опрацювання музичного матеріалу	самост.	24, 27, 28, 29, 33, 43, 27	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	3 тиждень
Тема 4. Етапи роботи над музичним твором	самост.	27-30, 33, 34, 43, 44, 45	2 л., 5 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	4 тиждень
Тема 5. Музична пам'ять	консультація	18, 20, 26, 28, 31, 35, 44, 46	2 л., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	5 тиждень
<b>Змістовий модуль 4. Загальні методичні основи роботи над музичним твором</b>					
Тема 1. Підбір програми та початкове ознайомлення з твором	самост.	1, 6, 28, 34, 38, 43, 47, 50, 60, 67	2 л., 2 п., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	6 тиждень

Тема 2. Підбір раціональної аплікатури	самост.	16, 32, 40, 41, 45, 48, 56	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	7 тиждень
Тема 3. Щоденна послідовність роботи. Поділ твору на фрагменти, робота над ними.	консультація	27-29, 32, 38, 43, 45, 50, 60	4 л., 2 п., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	8 тиждень
Тема 4. Типи фрагментів. Опрацювання повільних фрагментів.	самост.	27-29, 32, 38, 43, 45, 50, 60	2 л., 2 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	9 тиждень
Тема 5. Робота над віртуозними фрагментами.	самост.	24, 5, 6, 7-29, 32, 38, 43, 45, 50, 60	2 л., 2 п., 2 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	10 тиждень
Тема 6. Робота в передконцертний період.	консультація	18, 25, 27-29, 32, 38, 39, 43, 45, 50, 60	2 л., 1 п., 4 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	11 тиждень
Тема 7. Проблема сценічного хвилювання. Концертні виступи.	самост.	18, 25, 27-29, 32, 38, 39, 43, 45, 50, 60	2 л., 5 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	12 тиждень
Тема 8. Перекладення та транскрипції у формуванні виконавської техніки музиканта-виконаця.	консультація	16, 21, 37, 51, 61, 63,	4 л., 3 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	13 тиждень

#### **6. Система оцінювання курсу**

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p>
-----------------------------------	--

	<p><b>Поточний</b> контроль та оцінювання проводиться безпосередньо викладачем.</p> <p><b>Періодичний та семестровий</b> контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалавра та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.</p> <p><b>Форма контролю: екзамен I семестр та IV семестр.</b></p> <p><b>Критерії оцінювання:</b></p> <p><b>«ВІДМІННО» (90 – 100 балів)</b> виставляється студенту, який: вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, творчо виконує індивідуальні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, показує оригінальний підхід у викладенні основних тем, має конкретні позитивні результати самостійної науково-пошукової діяльності.</p> <p><b>«ДОБРЕ» (70 – 89 балів)</b> виставляється студенту, який: володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огрішності у порівняннях та формуванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці за зразком, самостійно виконує практичні завдання передбачені програмою.</p> <p><b>«ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів)</b> виставляється студенту, який: володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, невпевнено оперує знаннями будови та художньо-виражальних особливостей інструментів.</p> <p><b>«НЕЗАДОВІЛЬНО» (25 – 49 балів)</b> виставляється студенту, який: має фрагментарні знання предмету при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, під час відповіді допускаються суттєві помилки.</p> <p><b>«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0 – 24 балів)</b> виставляється бакалавру, який: не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Вимоги до письмової роботи	У письмовій контрольній роботі розглядаються питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Її проведення дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольна робота виконується у формі письмових теоретичних питань. Оцінюється від 1 до 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Опрацювання матеріалу курсу. Усні відповіді на практичних заняттях. Порядок та організація контролю знань студентів, умови допуску до підсумкового контролю, визначаються відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”.
<b>7. Політика курсу</b>	
<p>Політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити студентам відповідні знання, уміння та навички, які дозволять їм якісно та фахово проводити музично-творчу діяльність. Особлива увага звертається на розвиток професійних якостей, самовдосконалення, розвитку аналітичного мислення.</p> <p>У взаємовідносинах «викладач–студент» провідними є загальні морально-етичні принципи та правила поведінки, відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет</p>	

імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Відвідування занять Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі бакалаври відвідають заняття курсу. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

#### 8. Рекомендована література

##### ІСТОРІЯ ВИКОНАВСТВА НА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТАХ

1. Агава С. Музыкальные инструменты средневековья в трактатах Абдулгадира Мараги // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов.композитор, 1987. С. 189 – 196.
2. Агажанов А. Русские народные музыкальные инструменты. М.; Л.: Госмузиздат, 1949. 56 с.
3. Агафшин, П. Школа игры на шестиструнной гитаре. Москва : Музыка, 1994.
4. Аллендер И. Музыкальные инструменты Китая. М.: Музгиз, 1958. 27 с.
5. Алексеев И. Викладання гри на баяні. Основи методики. К., Образотворче мистецтво, 1957.
6. Андреева Е. Ф. Ударные инструменты современного симфонического оркестра К., «Музична Україна», 1990.
7. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм: Підручник. Львів: Афіша, 2008. 224 с.
8. Баран Т.М. Концертні цимбали: історико-теоретичний та методологічно-виконавський підходи: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 “Музичне мистецтво” / Т.М. Баран. Київ, 2003. 20 с.
9. Барриос, А. Произведения для шестиструнной гитары. Москва : Музыка, 1989.
10. Барсова И. Книга об оркестре – [2-е изд]. М. : Музыка, 1978. 208 с.
11. Барсова І. Книга про оркестр. Вид. 2-е. К.: Музична Україна, 1988. 160 с.
12. Барток Б. Народная музыка Венгрии и соседних народов. М.: Музыка, 1966. 79 с.
13. Баян вчера, сегодня, завтра // Сов. музыка. 1990. № 2. С.63, 66.
14. Белашова С., Шпак А. III Международный конкурс и VII Международный фестиваль аккордеонистов в Пекине // Народник. Информационный бюллетень. Москва: Музыка, 2000. № 3. С.3-4.
15. Беседи об оркестре / Д. Рогаль-Левицкий. М., 1961. 288 с.
16. Библиотека гитариста № 209. Москва, 1965.
17. Благодатов Г. История симфонического оркестра. Л., Музыка, 1969. 311 с.
18. Брауэр, Л. Произведения. Москва, 1986.
19. Бурдин И. Пьесе де концерт пентру цамбал. Кишинеу: Катя Молдовеняскэ, 197. 48 с.
20. Вайс, С. Л. Произведения для лютни. США : Орфей, 1998.
21. Василенко С. Инструментовка для симфонического оркестра. М., 1952.
22. Ващенко Г. “Загальні методи навчання”. Підручник для педагогів. Видання перше. К.: Українська Видавнича Спілка, 1997. 441 с.
23. Вебер, К. М. Дивертисмент / сост. А. Ивановна-Крамского. Москва, 1968.
24. Вертков К. К вопросу об украинской кобзе // Проблемы музыкального фольклора народов СССР. М.: Музыка, 1973. С. 275-284.
25. Вила-Лобос, Э. Двенадцать этюдов для гитары. Ленинград, 1963.
26. Водяний Б.О. Народна інструментальна музика Західного Поділля: проблема еволюції традиційних форм музикування: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.02 “Музичне мистецтво”. К., 1993. 19 с.
27. Воеводин В. Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов. К. : Гос. метод. центр учеб. заве-дений к-ри и ис-в, 2003. 143 с.
28. Газарян С. В мире музыкальных инструментов. М. : Просвещение, 1985. 223 с.
29. Гайденок А.П. Инструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х. : Майдан, 2010. 156 с.
30. Галайская Р. Коротко о зарождении и развитии русского музыкального

- етноинструментоведения // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. – Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов.композитор, 1987. С. 216 – 228.
31. Геварт Ф. Новый курс инструментовки. М., 1913.
  32. Гитара в концертном зале / сост. В. Максименко. – Москва : Советский композитор, 1984. Вып. 1.
  33. Гладков Е. Школа игры на цимбалах. Минск: Беларусь, 1983. 128 с.
  34. Говорушко П. Основы игры на баяне. Л., : Музгиз, 1953.
  35. Гошовский В.Л. У истоков народной музыки славян: Очерки по муз. Славяноведению. М.: Сов. композитор, 1971. 304 с.
  36. Грица С. Видатний дослідник фольклору Слов'янщини // Фольклор у просторі і часі: вибрані статті. Тернопіль: Астон, 2000. С. 179-192.
  37. Грица С. Проблеми репрезентації фольклору на святі народної творчості. // Трансмісія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. Київ-Тернопіль: Астон, 2002. С. 205-217.
  38. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти. К.: Наук. думка, 1967.
  39. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти, інструментальні ансамблі та оркестри. К.: Муз. Україна, 1959.
  40. Гуцал В. Грає оркестр українських народних музичних інструментів. К. : Мистецтво, 1978. 168 с.
  41. Давидов М. А. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва // Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва». К., 20 – 27 березня, 1998. С. – 1 1.
  42. Давидов М. А. Осмислення українського генія // Укр. муз. газета. 2000. – № 2. С. 5.
  43. Давидов М. А. Проблеми розвитку академічного народно-інструментального мистецтва в Україні: Збірник статей. К.: Видавництво ім. Олени Теліги, 1998. 207 с.
  44. Давидов М. А. Провесінь талановитої молоді // Укр. муз. газета. 2000. № 2. С. 2.
  45. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста: Навчальний посібник для вищ. муз. навч. закладів. К.: Муз. Україна, 1997. 240 с.
  46. Давидов М. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва: посібник / Давидов М. К. : НМАУ, 1998. 224 с.
  47. Джулиани, М. Концерт № 3. Транскрипція для гитары с квартетом / сост. А. Иванова-Крамского. Москва : Музыка, 1969.
  48. Джулиани, М. Тема с вариациями и полонез для гитары и фортепиано / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
  49. Диабелли, А. Три сонаты для гитары. Прелюдии / сост. Н. Ивановой-Крамской. Москва, 2002.
  50. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М.Дичківська К.: Академвидав, 2004. 352 с.
  51. Дrajниця Л. Оригінальний репертуар оркестрів народних інструментів УРСР (1930 – 1970 рр.). Л., 1982. 39 с.
  52. Дугчак В. Аранжування для бандури. Івано-Франківськ:Плай, 2001.
  53. Дугчак В. Динаміка конструкції бандури в Україні та діаспорі // Мистецтвознавство. Вісник Прикарпатського університету. – В. VI. Івано-Франківськ: Плай, 2004. С. 157-167.
  54. Дугчак В. Професійні засади бандурного мистецтва // Бандура. 1997. № 59-60.
  55. Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства в Україні. Львів: Край, 2000. 195 с.
  56. Жинович И. Школа игры на цимбалах. Минск: Беларусь, 1974. 112 с.
  57. Земцовский И. Музыкальный инструмент и музыкальное мышление // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка: сб. статей и материалов. – Ч. 1. М.: Сов. композитор, 1987.
  58. Золотой репертуар гитариста «На пути к Баху» транскрипции для одной и двух гитар / сост. В. Кузнецова. Санкт-Петербург : Композитор, 2004.

59. Иванов-Крамской, А. Избранные произведения для шестиструнной гитары. Москва, 1970.
60. Иванов-Крамской, А. Избранные произведения для шестиструнной гитары / сост. Н. Иванова-Крамская. Москва : Музыка, 1983.
61. Іваницький А. Українська народна музична творчість. К.: Муз.Україна, 1990. 336 с.
62. Іваницький А. Українська народна музична творчість: навч. посіб. / під ред. М. Поплавського / М-во культури і мистецтв України; КНУКіМ. – [2-е вид., допрацьоване]. К. : Музична Україна, 1999. 222 с.
63. Иванов С. Акордеонно-баянне мистецтво України // Музичне виконавство. Науковий вісник. — Книга 4. Випуск 5. К., 2000. С. 25—36.
64. Иванов С. О. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні (історичний аспект): Музичне мистецтво: Автореферат дисертації на зд. наук. ст. канд. мистецтвознавста. К., 1995.
65. Иванов С. О. Кафедра народних інструментів НМАУ як осередок професійно-академічного акордеонно-баянного мистецтва // Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва». К., 20 – 27 березня, 1998. С. 41—44.
66. Иванов П. Оркестр українських народних інструментів. К. : Музична Україна, 1981. 110 с.
67. Квитка К. Избранные труды в двух томах. М.:Сов. Композитор, 1973.
68. Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. К.: Музична Україна, 1980. 181 с.
69. Кодаї З., Харі Янош. Симфонічна сюїта: Партитура. К.: Муз.Україна, 1985. 144 с.
70. Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. К.: Наукова думка, 1969. 591 с.
71. Колесса Ф. Музикознавчі праці / Упоряд. та комент. С.І.Грици. К.: Наукова думка, 1970. 592 с.
72. Комаренко В. Український оркестр народних інструментів. К.: Держ. в-во обр. м-ва і муз. л-ри УРСР, 1960. 83с.
73. Конопленко-Запорожець П. Кобза і бандура. Вінніпег, Канада, 1963. 167 с.
74. Концертні твори для цимбалів: Навч. посібник // Костенко О. (автор перекладень та методичних коментарів) Харків: ОНМЦПК, 2007. 121 с.
75. Кращі баяністи України // Музика. 1979. — № 5. С. 28.
76. Кречун В., Сырбу В. Методэ де цамбал. Кишинэу: Литература артистикэ, 1982. 164 п.
77. Кужелєв Д. О. Актуальні проблеми виконавства баяністів (80—90-і рр.) // Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва». К., 20 – 27 березня, 1998. С. 58 – 59.
78. Кужелєв Д. О. Баянне виконавство в музичній культурі 70—90-х років // Музичне виконавство. Науковий вісник. – Книга 4. – Випуск 5. К., 2000. С. 48 – 57.
79. Кужелєв Д. О. Перспективи зростання // Музика. 1984. – № 4. С. 19 – 20.
80. Максимов Е. Ансамбли и оркестры баянистов. М. : Музыка, 1966.
81. Мельничук С. Концертні твори для цимбалів: Науково-методичний посібник. Рівне: РДГУ, 2007. 160 с.
82. Незовибатько О. Школа гри на українських цимбалах. К.: Мистецтво, 1966. 301 с.
83. Попічук Д. Концертні твори для цимбал і фортепіано. К.: Муз. Україна, 1981. 63 с.
84. Сидоров В. Манок – музыкальный инструмент эпохи неолита // Народные музыкальные инструменты и инструментальная музыка. – Сб. статей и материалов в 2-х ч. – ч. 1. М.: Сов.композитор, 1987. С.157 – 163.

#### **БАЯН, АКОРДЕОН.**

1. Алексеев И. Д. Методика преподавания игры на баяне. Москва, 1961. 156 с.
2. Акимов Ю. Исполнение как форма существования музыкального произведения. *Баян и баянисты*, Вып. 3. Москва, 1977. С. 147–172.

3. Акимов Ю., Кузовлев В. О проблеме сценического самочувствия исполнителя баяниста. *Баян и баянисты*. Вып. 4. Москва, 1978. С.79–97.
4. Бай Ю. Методические рекомендации по совершенствованию навыков управления правильными движениями баяниста. Запорожье, 1981. 22 с.
5. Бай Ю. Работа баяниста над развитием техники леджуро. Запорожье, 1982. 24 с.
6. Бесфамильнов В., Семешко А. Воспитание баяниста. Київ, 1989. 198 с.
7. Баян и баянисты : Сб. метод. ст. – Москва, 1970. 1987.
8. Вып. 1 / Сост. и общ. ред. Ю. Т. Акимова, 1970. 112 с.
9. Вып. 2 / Сост. и общ. ред. Ю.Т. Акимова, 1974. 129 с.
10. Вып. 3 / Сост. и общ. ред. Ю.Т. Акимова, 1977. 173 с.
11. Вып. 4 / Сост. и общ. ред. Ю.Т. Акимова, 1978. 116 с.
12. Вып. 5 / Сост. и общ. ред. Ю.Т. Акимова, 1981. 133 с.
13. Вып. 6 / Сост. и общ. ред. Б. М. Егорова, С. В. Колобкова, 1984. 128 с.
14. Вып. 7 / Сост. и общ. ред. Б. М. Егорова, С. В. Колобкова, 1987. 77 с.
15. Беляков В., Стативкин Г. Аппликатура готово-выборного баяна. Москва, 1978. 86 с.
16. Власов В. П. Методика работы баяниста над полифоническими произведениями. Москва, 1991. 95 с.
17. Власов В. Способы исполнения штрихов на баяне. Одесса, 1980. 24 с.
18. Вицинский А. Психологический анализ работы пианиста-исполнителя над музыкальным произведением. *Музыкальная психология: Ежегодник*. Москва, 1992. С. 186–202.
19. Говорушко П. Основы игры на баяне. Москва, 1966. 124 с.
20. Гольденвейзер А. Об исполнительстве. *Вопросы фортепианного исполнительства*: Вып.1. Москва, 1965. С.21–49.
21. Горенко Л.М. Некоторые особенности исполнения полифонических произведений И. С. Баха на баяне. Методические рекомендации для студентов. Харьков: 1983. 50 с.
22. Готсдинер А. Подготовка учащихся к концертным выступлениям. *Методические записки по вопросам музыкального образования*: Вып. 3. Москва, 1991. С. 182–192.
23. Давидов М. Основи формування виконавської майстерності баяніста. Київ, 1983. 188 с.
24. Давидов М. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста. Київ, 1997. 202 с.
25. Єременко З. Виховання виконавської культури у студентів консерваторії. *Мистецтво і виховання творчої особистості*. Київ, 1988. С. 50–119.
26. Заболоцкий Ю. Воспитание и психологическая организация мышления музыканта-исполнителя. *Актуальные проблемы музыкального образования*: Київ, 1990. С.70-111.
27. Коган Г. У врат мастерства. Москва, 1969. 198 с.
28. Коган Г. Работа пианиста. Москва, 1969. 186 с.
29. Коган Г. Психотехническая школа и работа над движением при обучении игре на фортепиано. Точки зрения представителей музыкальной педагогики. *Советская музыка*. 1978. № 3. С. 99–110.
30. Кузовлев В. О повышении эффективности занятий в классе баяна. *Музыкальная педагогика и исполнительство на русских народных инструментах*. Москва, 1984. С. 80–109.
31. Либерман Е. Работа над фортепианной техникой. Москва, 1971. 150 с.
32. Липс Ф. Искусство игры на баяне. Москва, 1985. 177 с.
33. Мартинсен К. Индивидуальная фортепианная техника. Москва, 1966. 234 с.
34. Метнер М. Повседневная работа пианиста и композитора. Москва, 1963. 98 с.
35. Муцмахер В. К вопросу о формировании логической памяти. *Проблемы фортепианной педагогики и исполнительства*. Москва, 1978. С. 48–58.
36. Михель П. Психологические аспекты упражнения в процессе обучения музыке. *Вопросы воспитания музыканта исполнителя*. Вып. 68. Москва, 1983. С. 25–41.
37. Оберюхтин М. Расчлененность музыки и смена направления движения меха. *Баян и*

- баянисты*. Вып.4. Москва, 1978. С. 33–54.
38. Онегин А. Е. Школа игры на баяне. Москва, 1962. 224 с.
  39. Ориентлихельман А. Подготовка ученика к открытому выступлению. *Вопросы методики начального музыкального образования*. Москва, 1981. С.145–164.
  40. Полетаев А. Пятипальцевая аппликатура на баяне. Москва, 1962. 27 с.
  41. Ризоль Н. Принципы применения пятипальцевой аппликатуры на баяне. Москва, 1977. 279 с.
  42. Ризоль Н. И., Яшкевич И. А. Школа двойных нот для баяна. Київ, 1989. 57с.
  43. Савшинский С. Пианист и его работа. Ленинград, 1961. 188 с.
  44. Савшинский С. Работа пианиста над музыкальным произведением. Ленинград, 1964. 234 с.
  45. Семешко А. А. Баян в педвузі. Кривий Ріг, 1993. 150 с.
  46. Соколов Ф. О музыкальной памяти пианистов исполнителей. *Музыкальное исполнительство*: № 6. 1970. С.144–160.
  47. Цыпин Г. Обучение игре на фортепиано. Москва, 1984. 154 с.
  48. Шульпяков О. Техническое развитие музыканта исполнителя. Ленинград, 1973. 78 с.

### **БАНДУРА**

49. Баштан С. В. Методика роботи з ансамблем бандуристів. Київ, 1982. 98 с.
50. Баштан С., Омельченко А. Школа гри на бандурі. Київ, 1989. 120 с.
51. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста. Івано-Франківськ, 1997. 165 с.
52. Герасименко О. Деякі особливості створення репертуару для наших ансамблів бандуристів. *Бандура*. 1989. № 29 – 30.
53. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти. Київ, 1967. 155 с.
54. Дутчак В. Гнат Хоткевич і бандурне мистецтво України. *Українознавство: документи, матеріали, раритети*. Івано-Франківськ, 1999. С. 89 – 97
55. Дутчак В. Розвиток професійних засад бандурного мистецтва 1970-1990 років. Творчість і виконавство. дис. ... канд. мистецтв. Київ, 1996. 24 с.
56. Кабачок В., Юцевич Є. Школа гри на бандурі. Київ, 1958. 120 с.
57. Кирдан Б., Омельченко А. Народні співці музиканти на Україні. Київ, 1980. 167 с.
58. Колесса Ф. Мелодії українських народних дум. Київ, 1969. 124 с.
59. Лавров Ф. Кобзарі. Київ, 1980. 98 с.
60. Пухальський Я. Методика преподавания игры на бандуре. Київ, 1978. 166 с.
61. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. Київ, 1980. 144 с.
62. Скляр І. Київсько-харківська бандура. Київ, 1971. 78 с.
63. Хоткевич Г. Бандура і її можливості. *Українознавство: документи, матеріали, раритети*. Івано-Франківськ, 1999. С. 322–348.
64. Штокалко З. Кобзарський підручник. Київ, 1992. 132 с.

### **ЦИМБАЛИ**

#### **Методично-нотграфічна література**

65. Бурдин И. Пьесе де концерт пентру цамбал. Кишинэу, 1976. 48 с.
66. Гладков Е. Школа игры на цимбалах. Минск, 1983. 128 с.
67. Жинович И. Школа игры на цимбалах. Минск, 1974. 112 с.
68. Задор Д. Концерт для цимбалів та симфонічного оркестру: Клавір. Київ, 1987. 36 с.
69. Кодаї З. Харі Янош. Симфонічна сюїта: Партитура. Київ, 1985. 144 с.
70. Концертні твори для цимбалів: Навч. Посібник. Костенко О. (автор перекладень та методичних коментарів)Харків, 2007. 121 с.
71. Крэчун В., Сырбу В. Медодэ де цамбал. Кишинэу, 1982. 164 с.
72. Мельничук С. Концертні твори для цимбалів : Науково-методичний посібник. Рівне,

2007. 160 с.

73. Незовибатько О. Школа гри на українських цимбалах. Київ, 1966. 301 с.
74. Попічук Д. Концертні твори для цимбал і фортепіано. Київ, 1981. 63 с.
75. Попічук Д. Цимбали. 1-3 класи. Київ, 1984. 71 с.
76. Попічук Д. Цимбали. 2-4 класи. Київ, 1985. 88 с.
77. Попічук Д. Цимбали. - 1 вип. Київ, 1987. 64 с.
78. Попічук Д. Цимбали. - 2 вип. Київ, 1991. 72 с.

Викладач \_\_\_\_\_ /Гулянич Ю.М./